

Odborná skupina Organizace výzkumu České fyzikální společnosti JČMF

<http://cms.jcmf.cz/osov/>

pořádá XXII. Akademické fórum

Zákon o vysokých školách očima tvůrců a ostatních

ve čtvrtek 23. června 2011, 14:00–17:00,

ve Velké posluchárně v sídle Jednoty českých matematiků a fyziků, Praha 1, Žitná 25.

Seminář je veřejný a volně přístupný. Vítání jsou zejména spontánně zainteresovaní zájemci o seminární tematiku v oblasti vzdělávání, vědy a všech forem výzkumu a jeho aplikací, kteří se mohou semináře zúčastnit eventuálně i jen korespondenčně zasláním příspěvku nebo vyjádření či námětů na seminární adresu cernohorsky@physics.muni.cz. Seminář přispěje k tomu, aby zejména v souvislosti s probíhající tvorbou zákona o vysokých školách byla odborná veřejnost o aktuální situaci otevřeně, věcně a zavčas informována.

Program

13:30-14:10 Registrace.

14:15 1. Uvítání. Informace. Ze seminární korespondence. Korespondenční příspěvky a dotazy. Stanoviska k Pracovnímu návrhu věcného záměru zákona o vysokých školách.

14:25 2. Ing. Jan Koucký, Ph.D., MŠMT, náměstek ministra pro výzkum a vysoké školství: Vysokoškolská politika a reforma vysokého školství. Diskuse I.

15:00 3. Prof. Dr. Joseph Norman Rostinsky, Tokai University, Tokyo: Zkušenosti z univerzit ze tří kontinentů. Diskuse II.

15:35 4. Alternativy přípravy zákona o vysokých školách. Diskuse III.

15:45 5. Přestávka. Skupinové a individuální konzultace a diskuse.

16:15 6. Kam kráčí české vysoké školství? Informace z debaty Iniciativy VaV 26.5.2011. Podzimní slyšení v Senátu ČR k zákonu o vysokých školách (aktuální informace). Diskuse IV.

16:25 7. Diskuse V.

16:50 8. Výhled na XXIII. Akademické fórum

16:55 9. Shrnutí. Závěry.

17:00 10. Ukončení.

17:00–18:00 Seminární místnost je k dispozici ke konzultacím a diskusím.

25.5.2011

Za Odbornou skupinu Organizace výzkumu ČFS JČMF

Prof. RNDr. Martin Černohorský, CSc., předseda

cernohorsky@physics.muni.cz

Dosud (25.5.2001) došlé korespondenční příspěvky, názory, náměty, dotazy:

K-01 Jana Musilová: Kam přivede české vysoké školství nový zákon?

K-02: Jaroslav Šmidák: Metodika dobré přípravy nového zákona o vysokých školách.

K-03 Mirek Malý: Co je vlastně nutné reformovat? Akademické prostředí?

**Odborná skupina Organizace výzkumu České fyzikální společnosti Jednoty českých matematiků a fyziků
AF-XXII ZÁKON O VYSOKÝCH ŠKOLÁCH OČIMA TVŮRCŮ A OSTATNÍCH Praha, 23.6.2011**

Kam přivede české vysoké školství nový zákon ?

Jana Musilová

Pro debatu „Kam kráčí české vysoké školství?“ (Veřejná debata organizovaná Iniciativou pro vzdělávání a vědu – Praha, 26. 5. 2011) byla položena řada dílčích otázek umožňujících jak různé interpretace otázek samotných, resp. pojmů v nich použitých, tak různá pojetí odpovědí. Diskuse o nich je jen součástí odpovědi na zobecnění ústřední otázky:

**Kam má a kam skutečně bude směřovat
naše vysoké školství?**

**Tam, kam je nasměruje nově
připravovaný zákon o vysokých školách.**

Aby byl nový zákon oporou takových představ o perspektivách vysokoškolského vzdělávání (a v přirozené symbióze s ním vědy a výzkumu), které budou směřovat především ke kvalitě výsledku, tj. vzdělání a profesních schopností absolventů, srovnatelné alespoň s evropským standardem, a neumožňoval interpretace sledující odlišné cíle, je třeba, aby jeho příprava měla tyto rysy:

- **odbornost** a zkušenosti tvůrců v problematice vědy, vzdělávání, právních aspektech,
- **profesionalita** jak z hlediska přípravy samotné (grémia vytvářející podklady), tak z hlediska její organizace (ministerstvo),
- **existence alternativních podkladů** (v paragrafovém znění) pro přípravu zákona nebo jeho částí připravených zainteresovanými grémii či skupinami akademické obce (RVŠ, ČKR, AK, AV ČR, ...) ať již aktivně¹, nebo na výzvu ministerstva,
- **diskuse**, které budou široce otevřeny akademické obci a zainteresované veřejnosti o alternativních materiálech, nikoli jen rychlá připomínková řízení k podkladům již v podstatě neměnným,
- **ochota ke změně** prokazatelně chybných koncepcí, nikoli jen ke kosmetickým úpravám pro účely umlčení případných největších odpůrců.

---

¹ Argument, že jednotlivé instituce, reprezentace, či jiné skupiny členů akademické obce nemohou připravovat návrh částí zákona přímo v paragrafovém znění, by neměl být přijímán. Nehledě k tomu, že by šlo především o alternativní materiály k diskusi, je nepochybné, že významnou váhu má například představa RVŠ o akademické samosprávě, představa ČKR o pojetí řízení univerzit a akademických funkcí, představa AK o řízení a kontrole kvality vysokoškolského vzdělávání a vzdělání, představa AV ČR o samostatné realizaci doktorských studijních programů, či udělování titulů DSc. Je nepochybné, že konkrétní alternativní návrhy těchto institucí ve formě paragrafového znění by musely být brány v potaz pro kvalifikovanou odbornou diskusi. Nejprve by však musely vzniknout. (Výsledky počátečních dílčích diskusí o této problematice lze najít také v materiálech Akademických fór organizovaných Odbornou skupinou Organizace výzkumu ČFS JČMF.)

Splňuje současná procedura přípravy zákona o vysokých školách tyto požadavky?

Dosavadní „zavedený“ postup přípravy důležitých legislativních materiálů, který některé z požadovaných vlastností postrádá, je aplikován i v dosavadních pokusech o tvorbu nového zákona o vysokých školách. Příklady, kdy důsledkem tohoto stylu jsou vážné nedostatky platných legislativních materiálů jak odborného charakteru, tak spočívající v možnosti účelových interpretací, je dostatek: Reforma VaVaI v ČR, zákon č. 130/2002 Sb., v platném znění a vliv jeho interpretace na sestavování státního rozpočtu, Metodika hodnocení výsledků VaVaI a její vliv na kvalitu vědeckých výsledků, Pravidla účelové podpory specifického vysokoškolského výzkumu a jejich vliv na skutečnou úroveň výzkumu studentů spojeného se vzděláváním, ...

Brno, 22. května 2011

Jana Musilová, Masarykova univerzita

**Odborná skupina Organizace výzkumu České fyzikální společnosti Jednoty českých matematiků a fyziků
AF-XXII ZÁKON O VYSOKÝCH ŠKOLÁCH OČIMA TVŮRČŮ A OSTATNÍCH Praha, 23.6.2011**

Metodika dobré přípravy nového zákona o vysokých školách

Miroslav Šmidák

Domnívám se, že je nepřijatelné, aby příprava nového zákona o vysokých školách byla úspěšná ve snaze co nejrychleji vyjít vstříc aktuálním politickým a mocenským zájmům. To pak vede k formálnímu, popřípadě i arogantnímu přístupu k připomínkám a odlišným názorům a k úsilí za každou cenu obhájit maximum z původní koncepce.

Navrhuji proto, aby všechny významné subjekty akademické obce byly ministerstvem znovu vyzvány, aby se znovu a de novo vyjádřily

- a) k problémům a nedostatkům současné právní úpravy terciárního vzdělávání,
- b) k tomu, jak **konkrétně právně upravit** věci, které jsou dnes upraveny špatně nebo nejsou upraveny vůbec.

Takto vzniklý soubor připomínek a námětů by měla zpracovat kvalifikovaná odborná skupina, složená z kompetentních politiků, právníků a znalců vysokoškolské problematiky a jejich různých oblastí, a vytvořit nové znění záměru zákona, které znovu a na dostatečně dlouhou dobu projde veřejným posouzením. Teprve takto projektovaný podklad by měl být zpracován do parafovaného znění (u nedořešených sporných otázek i s uvedením dvou nebo více variant řešení).

**Odborná skupina Organizace výzkumu České fyzikální společnosti Jednoty českých matematiků a fyziků
AF-XXII ZÁKON O VYSOKÝCH ŠKOLÁCH OČIMA TVŮRČŮ A OSTATNÍCH Praha, 23.6.2011**

Co je vlastně nutné reformovat? Akademické prostředí?

Mirek Malý

Co je špatně v současném pojetí zákona o vysokých školách? Co je nutné reformovat? Je to snad podstata akademického prostředí (nepolitického, neziskového, - - -)?

Akademické prostředí – akademická obec vzniká v historii z dost dobrých důvodů, a to s parametry, které se od ostatních (obchodních) společností odlišovaly. Nesmí se na podstatné prvky zapomínat při řešení aktuálních problémů. Zdůrazňovat procedury, financování, organizaci (blbnout s kredity atd.), ale zanedbat úlohu ve společnosti a cíle, pro které tu univerzity jsou a mají být, ale mají být pro uskutečňování svobodné činnosti účastníků. Těmi jsou vedle učitelů i studenti – ne klienti, ale studenti účastníci se života i rozhodování.